

16.- DOCUMENTACIÓ DE REFERÈNCIA

16.- DOCUMENTACIÓ DE REFERÈNCIA

- Afifi, A.A.; Clark, V. (1996). *Computer-aided multivariate analysis*. Londres: Chapman and Hall.
- Agustí, Miquel (1998). *Llibre dels secrets d'agricultura, casa rústica i pastoril*. Barcelona: Alta fulla.
- Alamany, Oriol (2001). *Aigüestortes: una mirada al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*. Barcelona: Símbol.
- Albanell, Josep (1983). *Animal de competició*. Barcelona: Pòrtic.
- (1989). *Els ulls de la nit*. Barcelona: La Magrana.
- (1990). *El barcelonista*. Barcelona: La Magrana.
- (1993). *Fantasies auxiliars administratives*. Barcelona: La Magrana.
- Alcover, Antoni M.; Moll, Frances de Borja (1993). *Diccionari català-valencià-balear*. Palma de Mallorca: Edicions Moll, vol VI.
- Aldenderfer, M. (1987). *Quantitative Research in Archaeology: Progress and Prospects*. Londres: SAGE Publications.
- Alonso, I.; Miquel, M.; Padilla, J.I. (1995). *Àneu a Pams. El capbreu de les valls d'Àneu de 1669*. Esterri d'Àneu: Consell Cultural de les Valls d'Àneu.
- Anderberg, Michael R. (1973). *Cluster Analysis for Applications*. New York: Academic Press.
- Arbués, Clara (1998). *Els espais agraris feudals de muntanya. L'exemple de Músser (Baridà)*. Bellaterra: Departament de Ciències de l'antiguitat i de l'edat mitjana, Universitat Autònoma de Barcelona. Memòria de Recerca, document inèdit.
- Arbués, Clara; Oliver, Jaume (1999). «Geografia, història i arqueologia agrària del feudalisme a la muntanya», *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, núm. 49, vol. XV, p. 9-18.
- Aubarell, G.; Belzunegui, A.; Borràs, J.; et al. (2000). *El desenvolupament de l'alta muntanya, és sostenible?. Mirada als futurs possibles. Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Alta Ribagorça*. Barcelona: Institut Català de la Mediterrània, Departament de Medi Ambient i Centre d'Art i Natura de Farrera.
- Avilés, Juan (1993). *El Pallars, Arán y Andorra. Notas e impresiones de un viaje (1892)*. Tremp: Garsineu edicions.
- Baraut, Cebrià (ed.). (1982). *Spill manifest de totes les coses del vescomdat de Castellbó*. La Seu d'Urgell: Societat cultural urgel·litana. [1a edició any 1519].
- Barrué, P.; Pastor, G. (1997). *Le temps de l'environnement*. Tolosa: Presses universitaires du Mirail.
- Beroutchachvili, Nicolas; Bertrand, Georges (1978). «Le Géosystème ou Système territorial naturel», *Revue Géographique des Pyrénées et du sud-ouest*, vol. 49, núm. 2, p. 167-180.
- Berque, Augustin (dir.) (1994). *Cinq propositions pour une théorie du paysage*. Seyssel: Champ Vallon.
- Berque, Augustin (1995). *Les Raisons du paysage. De la chine antique aux environnements de synthèse*. Paris: Hazan.
- Berque, Augustin (2000). *Écoumène. Introduction à l'étude des milieux humains*. Paris: Belin.
- Bertrand, Georges (1968). «Paysage et géographie physique globale», *Revue Géographique des Pyrénées et du sud-ouest*, vol. 39, núm. 3, p. 249-272.
- Bertrand, Georges (1978). «Le paysage entre la Nature et la Société», *Revue Géographique des Pyrénées et du sud-ouest*, vol. 49, núm. 2, p. 239-258.
- Bertrand, Georges (2001). «Le paysage et la géographie: un nouveau rendez-vous», *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, núm. 50, p. 57-68.
- Bertrand, Claude; Bertrand, Georges (2002). *Une géographie traversière. L'environnement à travers territoires et temporalités*. Paris: éditions Arguments.
- Blanchard, Raoul (1925). *Assaig de geografia humana de la muntanya*. Barcelona: Tallers Gràfics Hostench.
- Blanchard, Raoul (1958). *Les Alpes et leur destin*. Paris: Libraire Arthème Fayard.
- Boada, Martí (1994). *Breu història forestal de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Bolòs Capdevila, Maria de (1992). *Manual de Ciència del Paisaje*. Barcelona: Masson.
- Bolòs, Oriol de; Vigo, Josep; Masalles, Ramon M.; Ninot, Josep M. (2000). *Flora Manual dels Països Catalans*. Barcelona: Pòrtic. [1a edició 1990].
- Bonales, Jacinto (1999). *Les muntanyes en venda. La desamortització de terres comunals a la Conca de Tremp, 1855-1931*. Alguaire: Ajuntament d'Alguaire, Patronat Municipal «Josep Lladonosa i Pujol» i diari la Mañana.
- Briffaud, Serge (1994). *Naissance d'un paysage. La montagne pyrénéenne à la croisée des regards XVI-XIX siècle*. Tarbes-Toulouse: Association Guillaume Mauran Archives de Hautes-Pyrénées i CIMA-CNRS Université de Toulouse II.
- Bringué, Josep Maria (1995). *Comunitats i béns comunals al Pallars Sobirà, segles XV-XVIII. Volum I*. Barcelona: Institut Universitari d'història Jaume Vicens Vives, Universitat Pompeu Fabra. Tesi doctoral inèdita.

- Bringué, Jose Maria; Cases, Maria Lluïsa; Marugan, Carme Maria; Rabasa, Maria Isabel (2001). *Descripció del marquesat de Pallars i del vescomtat de Vilamur per Onofre Timbau (1628)*. Lleida: Pagès editors.
- Bru, Maria Josepa (1985). *Estudi geomorfològic: el modelatge glacial d'un sector del Pirineu Central (Valls Ferrera i de Cardós)*. Barcelona: Secció Geografia, Universitat de Barcelona. Tesi doctoral inèdita.
- Buergi, Enrico (2002). «Éditorial: la convention européenne du paysage», *Naturopa*, núm. 98, p. 3.
- Burel, Françoise; Baudry, Jacques (2000). *Écologie du paysage. Concepts, méthodes et applications*. Paris: Edició TEC & DOC. [1a edició 1999].
- Busquets, Jaume; Cucala, Adolf; Rubiés, Àfrica (1994). *Observar i comprendre el paisatge*. Barcelona: Editorial Graó.
- Cabanel, Jean (1995). *Paysage Paysages*. Paris: Éditions Jean-Pierre de Monza.
- Cabero, V.; García, L.V.; Martínez, E. (1998). *Paisaje y medio ambiente*. Valladolid: Fundación Duques de Soria; Grupo Endesa; Universidad de Valladolid.
- Cahner, M. (dir.). (1995). *Gran geografia comarcal de Catalunya. Pallars Sobirà, Pallars Jussà, Alta Ribagorça, Ribagorça i Llitera*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- Canut, J. (2000). *Fauna del Pallars Sobirà*. Sort: Pòrtic.
- Capellà Solà, Ignasi (1988). *Estudi estructural del sinclinal de Llavorsí entre els rius Civís i Valira (Andorra-Lleida)*. Bellaterra: Facultat de Ciències, Universitat Autònoma de Barcelona. Memòria de Recerca, document inèdit.
- Carreras, Jordi (1993). *Flora i vegetació de Sant Joan de l'Erm i de la Vall de Santa Magdalena*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs.
- Casacuberta, Josep Maria de (1953). *Excursions i sojorns de Jacint Verdaguer a les contrades pirinenques*. Barcelona: Barcino.
- Casanova, Eugeni (2002). *Crònica de un exterminio. El oso de los Pirineos*. Lleida: Milenio.
- Casassas, Lluís (2000). *Fires i Mercats a Catalunya*. Barcelona: Societat Catalana de Geografia. [1a edició 1987].
- Catalana, Jordi (2000). «Los lagos alpinos como testigos del cambio climático y ambiental en Europa: el proyecto MOLAR», dins Ignacio Granados; Manuel Toro (eds.). *Conservación de los lagos y humedales de alta montaña de la Península Ibérica*. Múrcia: Ediciones Universidad Autónoma de Madrid, p. 267-274.
- Català, Víctor (1975). *Solitud*. Barcelona: Selecta. [1a edició de 1905].
- Catalana, Jordi; Pla, Sergi (1998). «10000 anys d'història ambiental al parc», *El Portarró*, núm. 5, p. 4-7.
- Catalana, Jordi; Pérez-Obiol, Ramon; Pla, Sergi (2001). «Canvis climàtics a Aigüestortes durant els darrers 15.000 anys», *V Jornadas sobre Recerca al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*. Lleida: Departament de Medi Ambient, p. 45-51.
- Cauquelin, Anne (2000). *L'invention du paysage*. Paris: Presses Universitaires de France. [1a edició Libraire Plon, 1989].
- Cela, Camilo José (1965). *Viaje al Pirineo de Lérida: Notas de un paseo a pie por el Pallars Sobirà, el Valle de Arán y el condado de Ribagorza*. Madrid: Alfaguara.
- Chatterton, Lady (1843). *The Pyrenees, with Excursions into Spain*. London: Saunders and Otle.
- Chevalier, Marcel (1928). *El paisatge de Catalunya*. Barcelona: Editorial Barcino.
- Chevalier, Marcel (1929). *Les paysages catalans leurs aspects, leur structure et leur évolution*. Paris: Libraire scientifique Albert Blanchard.
- Codina, Olivier; Bosch, Josep Maria; Vila, Antoni (2001). *La Farga Rossell. El zenit de l'obtenció del ferro pel sistema directe 1842-1876. Monografies del patrimoni cultural d'Andorra, 5*. Andorra: Govern d'Andorra.
- Coll, Pep. (2002). *Muntanyes maleïdes*. Barcelona: Editorial Empúries.
- Condó Sambeat, Josep (1986). *Era Isla des Diamants: en gascoun dera Bal d'Aran*. Saint-Girons: Escoleras Pirinées.
- Cooley, W.W.; Lohnes, P. R. (1971). *Multivariate data analysis*. New York: John Wiley & Sons.
- Coromines, Joan (1986). *Diccionari Etimològic i Complementari de la Llengua Catalana*. Barcelona: Curial Edicions Catalanes; Caixa de Pensions.
- Coromines, Joan. (1996). *Onomasticon cataloniae*. Barcelona: Curial, vol. 6.
- Costa, Margarita; Morla, Carlos; Sainz, Helios (eds.). (1998). *Los bosques ibéricos. Una interpretación geobotánica*. Barcelona: Planeta.
- CREAF (2002). *Inventari ecològic i forestal de Catalunya. Regió forestal II: Alta Ribagorça, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Vall d'Aran*. Bellaterra: Departament de Medi Ambient; CREAF; Fundació Territori i Paisatge.
- Dalmau, Jordi (1997). *L'excursionisme*. Girona: Diputació de Girona.
- Danés, Joan (1931). «Les valls del Famisell i Noguera del Tor», *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya, Grup Alpi Català*, núm. 437, p. 297-332.

- Déjeant-Pons, Maguelonne (dir.). (2002). «La Convention européenne du paysage», *Naturoipa*, núm. 98, monogràfic.
- Deléage, Jean Paul (1993). *Historia de la Ecología. Una ciencia del hombre y la naturaleza*. Barcelona: Icaria editorial.
- Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca (1981). *Agricultura i medi rural al Pirineu Català. Actes de les jornades d'agricultura a les zones del Pirineu català*. Barcelona: Servei central de publicacions de la Generalitat de Catalunya Departament de Presidència.
- Departament de Medi Ambient (2003). *Base de dades cartogràfica*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Ebdon, David (1986). *Estadística para geógrafos*. Barcelona: Oikos-Tau.
- ECAFIR (1998). *Estudi de viabilitat de les activitats forestals i ramaderes dins de l'àmbit territorial de l'Associació de Defensa Forestal Mig Pallars. Document I, volum 1: Diagnosi General; Document II, volum 3: fitxes de l'inventari forestal i Document II, volum 5: fitxes de l'inventari de l'estat jurídic dels boscos*. Llavorsí: Generalitat de Catalunya DARP; Medi Ambient; Ecafir, S.L. Document inèdit.
- Espinàs, Josep Maria (1956). *Viatge al Pirineu de Lleida*. Barcelona: Selecta.
- Espunyes, Josep (1987). *Notes mínimes d'un paisatge*. Barcelona: Edicions del Mall.
- (1991). *Hora foscant a la ribera*. Barcelona: El Llamp.
- (1996). *Alt Urgell, plany i passió*. Tremp: Garsineu.
- (2001). *Segrada: motarrots i llegendes de l'Alt Urgell*. Barcelona: Abadia de Montserrat.
- (2002). *Trabucs i pedrenyals: aproximació al bandolerisme de l'Alt Urgell*. Tremp: Garsineu.
- Esteban, Agustí (coord.) (2003). *La humanización de las altas cuencas de la Garona y las Nogueras (4500 aC - 1955 dC)*. Madrid: Servicio Nacional de Parques Nacionales.
- Fabra, Pompeu (1977). *Diccionari General de la Llengua Catalana*. Barcelona: E.D.H.A.S.A. [7a edició].
- Folch, Ramon (1981). *La vegetació dels Països Catalans*. Barcelona: Ketres.
- Folch, Ramon (dir.) (1989). *Història Natural dels Països Catalans. Geologia I*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- Fontana, Josep (1992). *La història després de la fi de la història. Reflexions i elements per a una guia dels corrents actuals*. Vic: Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives; Eumo editorial.
- Forman, Richard T.T (1995). *Land mosaics: the ecology of landscapes and regions*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gallart, F.; Llorens, P. (1996). «Los efectos hidrológicos de la recuperación del bosque en áreas de montaña», dins T. Lasanta; J. M. García-Ruiz (eds.). *Erosión y recuperación de tierras en áreas marginales*. Saragossa: Instituto de Estudios Riojanos, Sociedad Española de Geomorfología, p. 73-78.
- Gallart, J. (1991). *El dipòsit de bronzes de Llavorsí*. Barcelona: Diputació de Lleida; Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura.
- Galop, Didier (1998). *La forêt, l'homme et le troupeau dans les Pyrénées. 6000 ans d'histoire de l'environnement entre Garonne et Méditerranée*. Toulouse: GEODE; Laboratoire d'Ecologie Terrestre ; FRAMESPA.
- Garriga, Marc (coord.) (2002). *Boscos madurs del Pirineu, un patrimoni a conservar*. Llavorsí: ADF Mig Pallars; Fundació Territori i Paisatge.
- Gil, X. (1998). *La desamortització dels béns col·lectius al Pallars Sobirà: El cas de la societat de la muntanya de Llessú*. Bellaterra: Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales. Memòria de Recerca, document inèdit.
- Giralt, Jesús (dir.) (1993). *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- Giralt, Jesús (dir.) (1998). *Gran diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- Giralt, J. (dir.) (2006). *Atlas comarcal i municipal de Catalunya*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- Gómez Mendoza, Josefina (dir.) (1999). *Los paisajes de Madrid: naturaleza y medio rural*. Madrid: Alianza editorial i Fundación Caja Madrid.
- Gómez Mendoza, Josefina, Ortega Cantero, Nicolás, et al. (1988). *Viajeros y paisajes*. Madrid: Alianza universidad.
- Gómez, Josefina, Muñoz, Julio; Ortega, Nicolás (1994). *El pensamiento geográfico*. Madrid: Alianza [1a edició 1982].
- Gómez-Pantoja, Joaquín (coord.) (2001). *Los rebaños de Gerión. Pastores y trashumancia en Iberia antigua y medieval*. Madrid: Casa de Velázquez.
- Gourdon, Maurice (1884). *A travers l'Aran (itinéraires d'un touriste)*. Paris: G. Charpentier et Cie.
- Grandes, Almudena (2010). *Inés y la alegría*. Barcelona: Tusquets.
- Guerra Velasco, J. C. (2001). «La acción humana, el paisaje vegetal y el estudio biogeográfico», *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, núm. 31, p. 47-60.
- Guilaine, J. (ed.) (1998). *La Balma de la Margineda II, La vie quotidienne*. Perpinyà: Institut d'Estudis Andorrans.
- Guilaine, J. i Martzluff, M. (dir.) (1995). *Les excavacions de la Balma de la Margineda (1979-1991)*. Andorra: Ministeri d'Afers Socials i Cultura del govern andorrà.

- Harman, H.H. (1976). *Modern factor analysis*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Iglésies, Josep (1964). *Els primers excursionistes*. Barcelona: Rafael Dalmau.
- Institut Cartogràfic de Catalunya (1996). *Atlas climàtic de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya Departament de Política Territorial i Obres Públiques.
- Institut d'Estadística de Catalunya (2004). *Base de dades municipal*. <http://www.idescat.es>
- Johnston, R.J. (1989). *Multivariate statistical analysis in geography*. London: Longman Scientific and Technical.
- Jolliffe, I.T. (2002). *Principal components analysis*. New York: Springer-Verlag.
- Jordán de Urries y Azara, Jaime (1954). *Memoria adjunta al mapa forestal de la provincia de Lérida*. Madrid: Ministerio de Agricultura, dirección general de montes, caza y pesca fluvial; Instituto Forestal de Investigaciones y experiencias.
- (1954). *Mapa Forestal de la Provincia de Lérida*. Madrid: Ministerio de Agricultura, Dirección General de montes, caza y pesca fluvial i Instituto Forestal de Investigaciones y experiencias.
- Krüger, F. (1995). *Los Altos Pirineos, volum I: comarcas, casa y hacienda (Primera Parte)*. Tremp: Gobierno de Aragón, Diputación de Huesca i Garsineu edicions.
- Laurière, Jules de (1886). *Promenade archeologique au Val d'Aran*. Caen: Impr. Le Blanc-Hardel, Henri Delesques, successeur.
- Lewuillon, Serge (1991). «Les murs de pierre sèche en milieu rural», dins J. Guilaïne (dir.). *Pour une archéologie agraire*. Paris: Armand Colin Éditeur, p. 193-221.
- Llobet, Salvador (1947a). *El medio y la vida en el Montseny: estudio geográfico*. Barcelona: Industrial Gráfica.
- (1947b). *El Medio y la vida en Andorra: estudio geográfico*. Barcelona: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Instituto Juan Sebastián Elcano i Estación de Estudios Pirenaicos.
- Llovera, X.; Bosch, J.M. (dir.) (1991). *La vida Medieval a les dues vessants del Pirineu. 1r i 2n. Curs d'Arqueologia d'Andorra 1988 i 1989*. Andorra: Govern d'Andorra.
- Llovera, X. i Bosch, J.Ma (dir.). (1995). *La vida Medieval als dos vessants del Pirineu. Actes del 3r curs d'arqueologia d'Andorra 1991*. Andorra: Govern d'Andorra.
- Lluís, Joan (1964). *Records de la meva vida de pastor*. Barcelona: Barcino.
- Lluís, Joan (1971). *Històries i llegendes del Pallars*. Barcelona: Selecta.
- Lluch, Enric (1994). «Presentació», dins Rosa Ascon; Pilar Comes; Estalella Helena; Laura Zumin (dir.). *Geografia Universal. El Cosmos, la Terra*. Barcelona: Edicions 62.
- Lo pi negre i Marugan, Carme Maria (coord.) (2003). *Els béns comunals i la gestió del territori al Pirineu Català. Actes del seminari «Què en farem dels comunals?»*. Sort, maig 2002. Barcelona: Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.
- Madoz, Pascual (1845-1850) *Diccionario geográfico-estadístico-histórico de España y sus posesiones de ultramar. Tomo I - XVI*. Madrid: Est. Tip. P. Madoz y L. Sagasti.
- Manly, B.F.J. (1986). *Multivariate statistical models*. London: Chapman and Hall.
- Margalef, Ramon (1991). *Teoría de los sistemas ecológicos*. Barcelona: Universitat de Barcelona.
- Martí Bono, Carles; García Ruiz, José María (eds.) (1994). *El glaciario surpirenaico: nuevas aportaciones*. Logroño: Geofoma.
- Martí Henneberg, Jordi (1994). *L'excursionisme científic i la seva contribució a les ciències naturals*. Barcelona: Alta Fulla.
- Martínez de Pisón, Eduardo (2000). *Cuadernos de montaña*. Madrid: Temas de Hoy.
- Martínez de Pisón, Eduardo; Sanz Herráiz, Concepción (eds.) (2000). *Estudios sobre el paisaje*. Madrid: Ediciones de la Universidad Autónoma de Madrid i Fundación Duques de Soria.
- Martínez de Pisón, Eduardo i Álvaro, Sebastián (2002). *El sentimiento de la Montaña. Doscientos años de Soledad*. Madrid: Ediciones Desnivel.
- Marugan, Carme Maria i Rapalino, Verònica (coord.) (2005). *Història del Pallars. Dels orígens als nostres dies*. Lleida: Pagès.
- Mas, Carlos (2000). *Història de la farga catalana. El cas de la vall Ferrera, al Pallars Sobirà (1750-1850)*. Lleida: Pagès.
- Mases, Montserrat (1991). *Estudi geomorfològic de la dinàmica nival i del risc d'allaus a la Vallferrera (Pallars Sobirà)*. Barcelona: Departament de Geologia Dinàmica, Geofísica i Paleontologia, Universitat de Barcelona. Tesi de llicenciatura.
- Mateu, Xavier (dir.) (1983). *El Pallars Sobirà. Estructura socio-econòmica i territorial*. Barcelona: Caixa d'Estalvis de Catalunya.
- Mendizàbal, Enric (1988). «Un exemple de sobre-envelliment: la població de la muntanya catalana», *Papers de demografia*, núm. 28, monogràfic.
- Mendizàbal, Enric; Ajenjo, Marc; Blanes, Amand; Sánchez, Ester (1993). «La població estacional en els municipis de Catalunya», *Papers de demografia*, núm. 75, monogràfic.
- Miralles, Ferran (coord.) (2008). *Pla territorial parcial de l'Alt Pirineu i Aran*. Barcelona: Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

- Miró, Manuel i Domingo, Montserrat (1985). *Breviario de geomorfología*. Vilassar de Mar: Oikos-tau.
- Molina, David (2000). *Conservació i degradació de sòls a les àrees de muntanya en procés d'abandonament. La fertilitat del sòl al Parc Natural del Cadí-Moixeró*. Bellaterra: Departament de Geografia, Universitat Autònoma de Barcelona. Tesi doctoral inèdita.
- Montserrat, Joan Maria (1992). *Evolución glaciaria y postglaciaria del clima y la vegetación en la vertiente sur del Pirineo: Estudio Palinológico*. Zaragoza: Instituto Pirenaico de Ecología i C.S.I.C.
- Monzón, Antonio (2001). «Recuerdos de Aigüestortes», dins M. Aniz (dir). *V Jornadas sobre Recerca al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*. Lleida: Departament de Medi Ambient, p. 441-448.
- Mulaik, S. (1972). *The foundations of factor analysis*. New York: McGraw-Hill.
- Navarro, Anton (1903). *Pirinenques*. Barcelona: J. Cunill.
- (1905). *La balada de l'hivern*. Barcelona: L'Avenç.
- (1912). *Cançons perdudes*. Barcelona: Il·lustració Catalana.
- (1914). *Recitacions. Proses rimades*. Lleida: Sol i Benet.
- (1922). *De l'infinit poema*. Barcelona: Imp. La Renaixensa.
- (1925). *Roses i estels*. Barcelona: [s.n.].
- (1927). *Medallons*. Barcelona: Imp. Casa Provincial de Caritat.
- (1929). *Poema del Ribagorça*.
- Ninyerola, Miquel; Pons, Xavier; Roure, Joan Maria (2000). «A methodological approach of climatological modelling of air temperature and precipitation through GIS techniques», *International Journal of Climatology*, núm. 20, p. 1823-1841.
- Norusis, M. (1994). *Factor analysis. SPSS professional statistics 6.1*. Chicago: SPSS Inc.
- Nuet, Josep; Panareda, Josep Maria; Romo, Àngel M. (1991). *Vegetació de Catalunya*. Barcelona: Eumo.
- Obiols, Joan (1987). *Esvorancs, fets i llegendes de la muntanya*. La Seu d'Urgell: Isidre Domenjó i Coll.
- (1991). *Marrades. Màgia i realitat a la muntanya*. Tremp: Garsineu.
- (2000). *El desert verd. Imatges de la muntanya*. Tremp: Garsineu.
- (2003). *L'infem dolç*. Tremp: Garsineu.
- Oliver, Jaume (1997). *Respostes de la Coma de Burg, Tírvia i la Vall Ferrera al qüestionari de Francisco de Zamora (1789-1790)*. Tremp: Garsineu edicions i Centre d'Art i Natura de Farrera.
- Oliver, Jaume (2000). *Llavorsí. Dels orígens al capbreu de 1669*. Lleida: Pagès.
- Ortega Cantero, Nicolás (ed). (2002). *Estudios sobre historia del paisaje español. Historia y Paisaje. Serie Estudios*. Madrid: Universidad Autónoma de Madrid, Fundación Duques de Soria i la Catarata.
- Pallarès-Barberà, M.; Tulla, A.F.; Badia, A.; Vera, A. i Serra, P. (2004). «Taxonomía de áreas del Pirineo Catalán: Aproximación metodológica al análisis de variables socioterritoriales», *Geofocus. Revista internacional de Ciencia y Tecnología de la información Geográfica*, núm. 4, p. 209-245.
- Pèlachs, A. (2005). *Deu mil anys de geohistòria ambiental al Pirineu Central Català. Aplicació de tècniques paleogeogràfiques per a l'estudi del territori i el paisatge a la Coma de Burg i a la Vallferrera* [en línia]. <<http://www.tdx.cesca.es/TDX-0119105-162806/#documents>> (19-1-2008).
- Pèlachs, A. (2006). «Algunes reflexions sobre geografia, paisatge i geohistòria ambiental», *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, núm. 48, p. 179-192.
- Pèlachs, A.; Nadal, J.; Soriano, J.M.; Esteban, A. (2007). «Holocene environmental history and the human impact in the Pyrenees», *Contributions to Science*, núm. 3, p. 423-431.
- Pèlachs, A.; Soriano, J.M.; Tulla, A.F. (2009). «Dinámicas de producción de paisajes. Paisajes agrarios», dins Jaume Busquets; Albert Cortina (coord). *Gestión del paisaje. Manual de protección, gestión y ordenación del paisaje*. Barcelona: Ariel, p. 77-95.
- Pitte, Jean-Robert (2001). *Histoire du paysage français. De la préhistoire à nos jours*. Paris: Tallainder [1a edició 1983].
- Poblet, Josep (1991). *Estructura herciniana i alpina del vessant sud de la zona axial del Pirineu central*. Barcelona: Departament de Geologia Dinàmica, Geofísica i Paleontologia, Universitat de Barcelona. Tesi doctoral inèdita.
- Prados, M.J. (ed.) (2009). *Naturbanization. New identities and processes for rural – natural areas*. London: Taylor & Francis Group, Publishers.
- Prat, J. (dir.) (1991). *El Pallars Sobirà Pla Comarcal de muntanya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Direcció General de Política Territorial.
- Roger, Alain (2000). *Breu tractat del paisatge. Història de la invenció del paisatge i denúncia dels malentesos actuals sobre la natura*. Barcelona: La Campana (traducció del francès de Lourdes Bigorra).
- Roigé, X.; Estrada, F.; Beltran, O. (1997). *La casa aranesa. Antropologia de l'arquitectura a la Val d'Aran*. Tremp: Garsineu.
- Roma, Francesc (2000). *Els Pirineus maleïts*. Barcelona: Alta Fulla.
- Romesburg, H.C. (1984). *Cluster analysis for researchers*. Belmont, Cali.: Lifetime Learning Publ.

- Rougerie, Gabriel; Beroutchachvili, Nicolas (1991). *Géosystèmes et paysages. Bilan et méthodes*. Paris: Armand Colin.
- Sabartés, Josep Maria (1998). *Població i territori a l'Alt Pirineu Català*. Tremp: Garsineu edicions.
- Sales, Núria (1987). «Més històries pirinenques i de boscos», *L'avenç*, núm. 105, p. 63-65.
- Sales, Núria (1991). *Mules, ramblers i fires: segles XVIII i XIX*. Reus: Centre de Lectura.
- Sambamoorthi, N. (2007). *Hierarchical Cluster Analysis Some Basics and Algorithms*. Englishtown, New Jersey: RMportals Inc.
- Sancho, Marta (1999). *Homes, fargues, ferro i foc. Arqueologia i documentació per a l'estudi de la producció de ferro en època medieval: les fargues dels segles IX-XIII al sud del Pirineu català*. Barcelona: Associació/Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya i Boixareu.
- Segura, Joan Ramon (2006). *25 excursions pel front del Pallars*. Barcelona: Cossetània edicions.
- Simmons, Ian.G. (1996). *Changing the Face of the Earth. Culture, environment, history*. Oxford: Blackwell [1a. edició 1989].
- Solé Sabarís, Lluís (1951). *Los Pirineos. El medio y el hombre*. Barcelona: Alberto Martín.
- Solé Sabarís, Lluís (dir.) (1958-1982). *Geografia de Catalunya*. Barcelona: Aedos.
- Soler i Santaló, Juli (1906). *La Vall d'Aran*. Barcelona: L'Avenç.
- Soriano, Joan Manuel (1994). *Efectes del despoblament sobre el medi físic d'un territori de muntanya (Tuixén, Parc Natural Cadí-Moixeró). Estudi de la variació de la fertilitat del sòl en camps de conreu abandonats*. Bellaterra: Departament de Geografia, Universitat Autònoma de Barcelona. Tesi doctoral inèdita.
- Sorribes, Ramon (1993). *Les indústries tradicionals a les comarques de muntanya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Soto Cañamares, Pau de (2010). *Anàlisi de la xarxa de comunicacions i del transport a la Catalunya romana: estudi de distribució i mobilitat*. Universitat Autònoma de Barcelona. Tesi doctoral inèdita.
- Spearman, Ch. (1904). «General intelligence, objectively determined and measured», *American Journal of Psychology*, núm. 15, p. 201-293.
- StatSoft (2003). *Statística* [en línia].<<http://www.statsoft.com/>> [consulta: 04.07.2011].
- Stevens, J. (1986). *Applied multivariate statistics for the social sciences*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Terrades, Jaume (2001). *Ecología de la vegetación. De la ecofisiología de las plantas a la dinámica de comunidades y paisajes*. Barcelona: Omega.
- Tonnellé, Alfred (2000). *Tres mesos als Pirineus: diari de viatge 1858*. Tremp: Garsineu.
- Torres, Cèsar August (1924). *Cerdanya*. Barcelona: Hostench.
- Tryon, R. C. (1939). *Cluster Analysis*. Edwards Brothers.
- Tulla, A.F.; Pallarès-Barberà, M.; Vera, A. (2009). «Naturbanization and Local Development in the mountain areas of the Catalan Pyrennes», dins Maria José Prados. *Naturbanization. New identities and processes for rural – natural areas*. London: Taylor & Francis Group, Publishers, p. 75-92.
- Uriel, E. (1995). *Análisis de datos. Series temporales y análisis multivariante*. Madrid: AC.
- Valle, B. (coord.) (2000). *Geografía y espacios protegidos*. Murcia: Asociación de geógrafos españoles i Federación de Espacios Naturales Protegidos de Andalucía.
- Vallverdú, Josep; Sirera, Ton (1968). *La Ribagorça / La Vall d'Aran / El Pallars Sobirà / El Pallars Jussà*. Barcelona: Editorial Tàber, p. 7. (Catalunya Visió; 2).
- Vera, A. (2007). *Anàlisi de l'Espai econòmic Pirinenc a partir de la creació d'Unitats Territorials Socioeconòmiques*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Tesi de Doctorat.
- Verdaguer, Jacint (2002). *Del Canigó a l'Aneto. Edició comentada i il·lustrada de les llibretes d'excursió de 1882 i 1883 a cura de Narcís Garolera i Curt Wittlin*. Lleida: Pagès i Institut d'Estudis Ilerdencs.
- (2003). *Canigó*. Barcelona: Proa. [1a edició de 1886].
- Vigo, Josep (1976). *L'alta muntanya catalana flora i vegetació*. Barcelona: Centre Excursionista de Catalunya i editorial Montblanc-Martin.
- Vila, Antoni; Codina, Olivier; Bosch, Josep Maria [Coord.]. (2002). *L'obtenció del ferro pel procediment directe entre els segles IV i XIX. Actes del 6è curs d'Arqueologia d'Andorra 2000*. Aixovall: Govern d'Andorra, Ministeri de Cultura, Àrea de Recerca Històrica.
- Vila, Pau (1926). *La Cerdanya*. Barcelona: Barcino.
- Vila, Pau (1935). *Resum de Geografia de Catalunya. VIII: Aspecte humà. El Prepirineu i el Pirineu. Segona part*. Barcelona: Barcino.
- Vila, P. (1977). *La fesomia geogràfica de Catalunya*. Barcelona: Editorial Laia. [1a. edició 1937].
- Vilà Valentí, Joan (1973). *El món rural a Catalunya*. Barcelona: Curial.
- Vilar, Pierre (1962). *La Catalogne dans l'Espagne moderne : recherches sur les fondements économiques des structures nationales*. Paris: S.E.V.P.E.N.
- Villaró, Albert (1991). *Entre bosc i lo riu hi passava la vida. El temps dels rais*. Seu d'Urgell: Ajuntament de la Seu d'Urgell.

- (1992). *La ciutat i el riu. La Seu i el Segre, dels miracles al canal*. Barcelona: Caixa de Catalunya.
- (1995). *Hèrcules i la ciutat. Un passeig per la història de la Seu*. Barcelona: Caixa de Catalunya.
- Violant Simorra, Ramon (1938). *D'art popular pellarès*. Barcelona: Imp. Comas.
- Violant Simorra, Ramon (1948). «Notas de etnografía pirenaica: transhumancia», *Pirineos*, núm. 8, p. 271-290.
- Violant Simorra, Ramon (1985a). *El Pirineo Español. Vida, usos, costumbres, creencias y tradiciones de una cultura milenaria que desaparece. Volumen I: Aspecto fisiográfico del Pirineo. Los habitantes. La economía. La vivienda. Hogar y vida doméstica. Nacimiento, matrimonio y muerte*. Barcelona: Alta Fulla [reproducció d'un facsímil de 1949].
- Violant Simorra, Ramon (1985b). *El Pirineo Español. Vida, usos, costumbres, creencias y tradiciones de una cultura milenaria que desaparece. Volumen II: Organización social y pecuaria. La caza y la pesca. La vida pastoral. La vida agrícola. Creencias, mitos y supersticiones. Fiestas populares. Representaciones, danzas y deportes*. Barcelona: Alta Fulla [reproducció d'un facsímil de 1949].
- Violant Simorra, Ramon (2001). *La vida pastoral al Pallars*. Tremp: Garsineu edicions.
- Ward, J. H. (1963). «Hierarchical grouping to optimize an objective function», *Journal American Statistical Association*, núm. 58, p. 236-244.
- Zamora, Francisco de (1973). *Diario de los viajes hechos en Cataluña (1785-1790)*. Barcelona: Curial.
- Zamora, Francisco de (1989). *Resposta del corregiment de Talarn al qüestionari de Francisco de Zamora: 1789*. Lleida: Virgili i Pagès.
- Zoido, Florencio; Venegas, Carmen (2002). *Paisaje y Ordenación del Territorio*. Sevilla: Junta de Andalucía; Fundación Duques de Soria.
- Zoido, Florencio; Mendoza, Josefina (2003). «Paisaje y ordenación del territorio», *Banco de Buenas prácticas en geografía*, núm. 1, p. 1-24 [número monogràfic].